

CÉGFORMÁK - ALAPFOGALMAK¹

Mielőtt részletesebben áttekintenénk a vonatkozó szabályokat, egy nagyon fontos – és nem egyszerű – kérdést kell tisztázni: el lehet-e térni a Polgári törvénykönyv² előírásaitól, a leírt normaszövegtől és mikor? Ez ugyanis egy adott társaság működésénél alapvető fontosságú lehet. A válasz, hogy a Ptk. több könyvében (így a harmadikban is) egyrészt maga a törvény határozza meg, milyen elvek mentén lehetséges az eltérés (azaz a diszpozitivitás), és hol nem lehet eltérni, azaz mely részek kógensek; másrészt több helyen maga a törvényi hely tiltja tételesen a tőle való eltérést! A konkrét helyzet megítélése azonban sokszor összetett, bonyolult, ehhez tehát jogász segítségére van szükség! Az eltérést mindig a létesítő okiratba kell foglalni!

A GAZDASÁGI TÁRSASÁG

Gazdasági társaság alatt olyan társaságot értünk, amelynek tevékenysége üzletszerű gazdasági tevékenység. A tagok tehát rendszeres és folyamatos nyereségre törekednek gazdasági kockázatvállalás mellett állandósult, szervezetszerű módon.

A Ptk. harmadik könyve foglalkozik a jogi személyekkel általában, azon belül a társaságokkal, azon belül az egyes gazdasági társaságokkal. Tehát például ahhoz, hogy a betéti társaság szabályaival tisztában legyünk, mindhárom „szintet” ismerni kell!

Gazdasági társaságok tehát a következő formákban működhetnek:

- közkereseti társaság (kkt.),
- betéti társaság (bt.),
- korlátolt felelősségű társaság (kft.),
- részvénytársaság, amely lehet
 - zártkörűen működő részvénytársaság (zrt.) vagy
 - nyilvánosan működő részvénytársaság (nyrt.)

Megállapítható, hogy a kkt. és a bt. elsősorban „munkaegyesítő” társaság, ahol a tulajdonosok általában személyes munkájukkal járulnak hozzá a társaság eredményes működéséhez, a zrt. és az nyrt. pedig „tőkeegyesítő” társaság, ahol a tulajdonosok a legtöbb esetben csak pénzzel, a részvények ellenértékének megfizetésével vesznek részt a társaság életében. A kft. a kettő között helyezkedik el, a tagok a jegyzett tőkéhez való hozzájárulásukon kívül döntő többségben valamilyen tevékenységet is végeznek a

¹ Utolsó frissítés: 2020. 07. 31. napon hatályos jogszabályok alapján

² A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban Ptk.)

cégben. Magyarországon a legnépszerűbb társasági forma a kft. (2018-ban kb. 350 ezer volt) és a bt. (2018-ban kb. 120 ezer volt).

Valamennyi gazdasági társaság jogi személynek minősül, tehát alanyi jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik. A Ptk. értelmében a jogi személy úgy jön létre, hogy a típusának megfelelő létesítő okirata alapján az illetékes bíróság nyilvántartásba veszi. Bejegyzését a nyilvántartó bíróság csak jogszabályban meghatározott okokból tagadhatja meg.

A CÉG

A cég az a jogalany, amely a cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel, üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jön létre³. A fentiek alapján a gazdasági társaságokon kívül a szövetkezet és az egyesülés minősül cégnek, hiszen gazdasági társaságok mellett ezek is bírósági nyilvántartással, üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jönnek létre.

A szövetkezet elsősorban a tagok gazdasági és társadalmi szükségleteinek kielégítésére alapítható. A szövetkezet tőkéje a tagok vagyoni hozzájárulásából álló tőkével jön létre. A tag kötelezettsége a szövetkezettel szemben vagyoni hozzájárulásának szolgáltatására és az alapszabályban meghatározott személyes közreműködésre terjed ki. A szövetkezet kötelezettségeiért a tag nem köteles helytállni.

Az egyesülés a tagok által gazdálkodásuk eredményességének előmozdítására és gazdasági tevékenységük összehangolására, valamint szakmai érdekeik képviselésére alapított, jogi személyiséggel rendelkező kooperációs társaság. Az egyesülés saját nyereségre nem törekszik; vagyonát meghaladó tartozásaiért a tagok egyetemlegesen kötelesek helytállni.

A gazdasági társaságoktól tehát a szövetkezet abban tér el, hogy elsősorban a tagok szükségleteinek biztosítása érdekében, míg az egyesülés a tagok saját tevékenységének előmozdításáért, érdekképviselési jelleggel alapítható.

KÖZÖS JELLEMZŐK

Minden gazdasági társaság alapítása a tagok szükségszerű vagyoni hozzájárulásával történik, akik a későbbiekben közösen részesednek a nyereségből, illetve viselik a veszteséget. A gazdasági társaságok alapítása többalanyú, azaz a korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság kivételével legalább két tagot igényel. Ez a működés

³ A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (azaz cégtörvény, Ctv.)

esetében sincs máshogy: ha egyre csökken a tagok száma és nem vonnak be új tagokat meghatározott időn belül, a társaságot meg kell szüntetni. Ezenkívül a jogszabályok megállapítanak olyan jellemzőket, amelyek valamennyi gazdasági társaságra igazak: így például minden gazdasági társaságnak, valamint a szövetkezetnek és az egyesülésnek is van létesítő okirata, legfőbb szerve és ügyvezetése. A Ptk. bizonyos esetekben a gazdasági társaság formájától függetlenül is kötelezővé teszi a felügyelőbizottság létrehozását.

AZ ELŐTÁRSASÁG

A vonatkozó jogszabályok lehetőséget biztosítanak arra, hogy a cég a bírósági bejegyzést megelőző időszakban előtársaságként működjön. Ennek nyilvánvalóan az az indoka, hogy a cég a bejegyzési eljárást megelőzően időtakarékosági okokból bizonyos jognyilatkozatokat megteheszen, és ezekhez ne kelljen kivárni a bejegyzést.

Az előtársaság tevékenységét a létesítő okirat közjegyzői okiratba foglalásától vagy ügyvédi vagy jogtanácsosi ellenjegyzésétől kezdheti meg. Fontos, hogy üzletszerű gazdasági tevékenységet ekkor még nem végezhet, azt csupán a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtását követően folytathat. Az előtársasági jelleget a társaság iratain és jognyilatkozatain fel kell tüntetni; ennek hiányában az előtársaság által tett jognyilatkozat – ha a nyilvántartó bíróság a társaságot nem jegyzi be – az alapítók által együttesen tett jognyilatkozatnak minősül. Ha ez nem elég, akkor az alapítók egyetemlegesen állnak helyt.

Az előtársaság tevékenységére további szigorú szabályok vonatkoznak, így a tagok személyén vagy a létesítő okiraton az alapítók nem változtathatnak, nem kezdeményezhető per a tag kizárására. Ezekon felül az előtársaság nem alakulhat át, és nem alapíthat gazdasági társaságot.

Az előtársasági létszakasz automatikusan megszűnik, ha a gazdasági társaságot a bíróság jogerősen bejegyzi. Ha a bíróság a nyilvántartásba vételt bármilyen okból megtagadja, úgy a jognyilatkozatok az alapítók nevében megtett jognyilatkozatnak minősülnek. Ilyen esetben az előtársaság köteles minél hamarabb megszüntetni a tevékenységét, és az előtársaságként vállalt kötelezettségeket abból a vagyonból kell teljesíteni, amelyet a tagok a társaságnak rendelkezésére bocsátottak.

CÉGFORMÁK

A KÖZKERESETI TÁRSASÁG

A közkereseti társaság olyan gazdasági társaság, amelyben a tagok arra vállalnak kötelezettséget, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek, és a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért korlátlanul és egyetemlegesen helytállnak saját vagyonukkal. Az egyetemlegesség azt jelenti, hogy a követelés jogosultja bármely tagtól követelheti a teljes tartozást. Főszabályként a tagok a nyereségből és a veszteségből is vagyonarányosan részesednek.

A közkereseti társaságot a társasági szerződés hozza létre, tagjai természetes és jogi személyek is lehetnek. A szabályozását érintő legszembetűnőbb változás a korábbi szabályozáshoz képest, hogy a törvény – az összes gazdasági társasággal együtt – ezt a társasági formát is jogi személynek ismeri el.

Mind a közkereseti, mind a betéti társaságnál fontos fogalom a társasági vagyon, amely a működéshez szükséges anyagi fedezetet takarja, és amelynek tulajdonosa maga a társaság. Ennél a két cégformánál nincs alapítási minimum tőkeösszeg, azonban az összes tag köteles pénzzel és/vagy apporttal – azaz nem pénzbeli vagyoni hozzájárulással – hozzájárulni a társasági szerződésben meghatározott alaptőkéhez (jegyzett tőkéhez). A társasági szerződésben meg kell határozni a jegyzett tőkét képező pénz és/vagy eszközök rendelkezésre bocsátásának módját és idejét. Ha valaki belép a közkereseti társaságba, a kötelezettségeikért akkor is a többi taggal megegyező módon felel, ha a kötelezettség még a belépése előtt keletkezett.

Amennyiben valaki házassággal összefüggésben – házassági vagyonszerződés, házassági közös vagyon megosztása révén – kíván a társaság tagjává válni, ehhez a társasági szerződés módosítása szükséges.

A tagság megszűnik a tagok közös megegyezésével, a tag felmondásával, a társasági részesedés átruházásával, a tag halálával vagy megszűnésével, vagy a taggal szembeni kizáró vagy összeférhetlenségi ok bekövetkeztével. A tag a tagsági jogviszonyát három hónapos felmondási idővel írásban felmondhatja, ám határozatlan időre létesített társaság esetén e jog kizárása vagy korlátozása semmis. A társaság a kilépő taggal köteles a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően elszámolni. A társaság volt tagja a tagsági jogviszony megszűnésétől számított ötéves jogvesztő határidőn belül ugyanúgy köteles helytállni a tagsági jogviszony megszűnése előtt keletkezett társasági tartozásokért, mint a tag a tagsági jogviszonya fennállása alatt.

A tag a társasági részesedését akár más tagra, akár kívülálló, harmadik személyre átruházhatja, ám az erre irányuló megállapodást írásba kell foglalni.

A Ptk. normaszövege szerint a nyereség és a veszteség a tagok között a vagyoni hozzájárulásuk arányában oszlik meg. A diszpozitivitás okán azonban a társasági szerződésben ettől el lehet térni! Nem lehet eltérni azonban attól (kógens szabály), hogy tagot a nyereségből vagy a veszteség viseléséből teljesen kizárni nem lehet. A tag a társasági részesedését vagy annak egy hányadát a társaság más tagjára vagy harmadik személyre átruházhatja, ami a társasági szerződés módosításával válik hatályossá.

A kétféle tagi minőség miatt feltétlenül fontos rendezni azt a kérdést, hogy miként kell kezelni az olyan szerződésmódosítást, amelynek eredményeként a korábban beltági pozícióban lévő tagból kültag lesz, és így megszűnne a társasági tartozásokért való helytállási kötelezettsége. A törvény indokolása szerint ez a hitelezői érdekek védelme miatt csak úgy lehetséges, ha a változástól számított öt évig a kültaggá vált korábbi beltág még köteles helytállni a korábban keletkezett társasági kötelezettségeikért. Mindezek tükrében összefoglalásként elmondható, hogy ez a cégforma egyfajta átmenetet jelent a közkereseti és a korlátolt felelősségű társaságok között a jegyzett tőke minimum hiányával és a felelősség korlátozásának lehetőségével.

BETÉTI TÁRSASÁG

A betéti társaság olyan gazdasági társaság, amelyben annak tagjai arra vállalnak kötelezettséget a létesítésére irányuló társasági szerződés megkötésével, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek. Emellett legalább az egyik tag (a továbbiakban: beltág) vállalja, hogy a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért a többi beltaggal egyetemlegesen köteles helytállni, míg legalább egy másik tag (a továbbiakban: kültag) a társasági kötelezettségeikért – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – nem tartozik helytállási kötelezettséggel.

A betéti társaság alapításához tehát legalább két személy, egy beltág és egy kültag szükséges, de a társaságnak több beltagja, illetve kültagja is lehet. Míg a beltág a társaság tartozásaiért teljes vagyonával felel, addig a kültag kizárólag a társaság rendelkezésére bocsátott vagyoni betét erejéig felelős. A kültag a Ptk. normaszövege szerint nem lehet a társaság vezető tisztségviselője, és nem jogosult a társaság képviselőjére, azonban a bevezetésben említett diszpozitivitás okán a társasági szerződésben el lehet térni ettől, azaz a kültag mégis lehet vezető tisztségviselő!

A közkereseti társasághoz hasonlóan a betéti társaság is az új Ptk.-val lett jogi személy, és esetében egyéb tekintetben is sok szempontból a közkereseti társaságokra vonatkozó szabályok az irányadóak – a fő különbséget a kültag kötelező jelenléte jelenti.

Ugyanakkor a betéti társaságokról is elmondható, hogy a törvény nem határozza meg a tagok vagyoni hozzájárulásának minimális mértékét.

A Ptk. normaszövege szerint a nyereség és a veszteség a tagok között a vagyoni hozzájárulásuk arányában oszlik meg. A diszpozitivitás okán azonban a társasági szerződésben ettől el lehet térni! Nem lehet eltérni azonban attól (kógens szabály), hogy tagot a nyereségből vagy a veszteség viseléséből teljesen kizárni nem lehet.

A tag a társasági részesedését vagy annak egy hányadát a társaság más tagjára vagy harmadik személyre átruházhatja, ami a társasági szerződés módosításával válik hatályossá. A kétféle tagi minőség miatt feltétlenül fontos rendezni azt a kérdést, hogy miként kell kezelni az olyan szerződésmódosítást, amelynek eredményeként a korábban beltági pozícióban lévő tagból kültag lesz, és így megszűnne a társasági tartozásokért való helytállási kötelezettsége. A törvény indokolása szerint ez a hitelezői érdekek védelme miatt csak úgy lehetséges, ha a változástól számított öt évig a kültaggá vált korábbi beltág még köteles helytállni a korábban keletkezett társasági kötelezettségeikért.

Mindezek tükrében összefoglalásként elmondható, hogy ez a cégforma egyfajta átmenetet jelent a közkereseti és a korlátolt felelősségű társaságok között a jegyzett tőke minimum hiányával és a felelősség korlátozásának lehetőségével.

A KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG

A korlátolt felelősségű társaság olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben törzsbetéteinek szolgáltatására és a társasági szerződésben megállapított egyéb vagyoni értékű szolgáltatásra terjed ki. A társaság kötelezettségeiért – ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik – a tag nem köteles helytállni.

Vagyoni hozzájárulás

A korlátolt felelősségű társaság esetében a tag vagyoni hozzájárulását a törzsbetét jelenti. Minden tagnak legfeljebb egy törzsbetétje lehet, és az egyes törzsbetétek különböző mértékűek lehetnek, azonban az egyes törzsbetétek mértéke nem lehet kevesebb százezer forintnál. A törzsbetétet pénzzel és/vagy apporttal lehet szolgáltatni. A be nem fizetett/nem szolgáltatott törzsbetétrész alapján osztalék nem fizethető!

A törzsbetétek összege a törzstőke, amely nem lehet kevesebb hárommillió forintnál.

Az üzletrész

A törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és kötelezettségek összessége az üzletrész, amely a társaság nyilvántartásba vételével keletkezik. Az üzletrész mértéke a tagok törzsbetéjéhez igazodik, és azonos mértékű üzletrészhez azonos tagsági jogok fűződnek. Egy üzletrésznek több jogosultja is lehet: ezek a személyek a társasággal szemben egy tagnak számítanak, jogaikat közös képviselőjük útján gyakorolhatják, és a tagot terhelő kötelezettségekért egyetemlegesen kötelesek helytállni. Az üzletrész a társaság tagjai között szabadon átruházható, kívülálló személyre viszont akkor lehet átruházni, ha a tag a törzsbetétét teljes mértékben szolgáltatta. Ha valamely tag üzletrészét kívülálló, harmadik személyre kívánja átruházni, az üzletrészre a többi tagot elővásárlási jog illeti meg. Az üzletrész átruházásáról szóló megállapodást írásba kell foglalni, azonban a társasági szerződést nem szükséges módosítani. Az átruházás megtörténtét a társaság ügyvezetőjéhez 8 napon belül be kell jelenteni. A korlátolt felelősségű társaság saját üzletrészét is megszerezheti, mégpedig átruházással a taggyűlés határozata alapján a törzstőkén felüli vagyona terhére. A társaság saját üzletrészeinek alapjául szolgáló törzsbetétek összege nem haladhatja meg a törzstőke ötven százalékát.

Amennyiben a tagot a bíróság kizárja a társaságból, vagy a tag tagsági viszonya a vagyoni hozzájárulás vagy a pótbefizetés teljesítésének elmaradása miatt szűnt meg, a volt tag üzletrészét értékesíteni kell. Ha az értékesítésre máshogy nincsen mód, ezt árverés útján kell végrehajtani. Ha a tag erre irányuló külön jogviszony hiányában személyesen közreműködik a társaság tevékenységében, ezzel összefüggésben ellenszolgáltatást a társasági szerződés rendelkezései szerint igényelhet.

A tag halála esetén örököse az örökösi minőség igazolása mellett kérheti az ügyvezetőtől a tagjegyzékbe való bejegyzését. Hasonló a helyzet jogi személy tag átalakulása, egyesülése, szétválása vagy jogszabály alapján az üzletrésze tekintetében bekövetkezett jogutódlása esetén: ebben az esetben is kérhető a jogutód tagjegyzékbe való bejegyzése a jogutódlás igazolásával.

Az ügyvezető akkor tagadhatja meg az örökös vagy a jogutód bejegyzését, ha a társasági szerződés által erre feljogosított személyek a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően nyilatkoznak arról, hogy az üzletrészt magukhoz váltják, és az üzletrész forgalmi értékét megfizetik az üzletrész korábbi tulajdonosa jogutódjának. A társasági szerződésben meghatározott feltételek szerint az üzletrész magukhoz váltásáról az örökös vagy a jogutód bejegyzési kérelmének hatályossá válásától számított harmincnapos, jogvesztő határidőn belül nyilatkoznak, és az üzletrész forgalmi értékének megfelelő összeget az örökösnek vagy a jogutódnak kifizetik.

Ha a jogi személy tag jogutód nélkül úgy szűnik meg, hogy üzletrészének sem a törlését megelőző, sem az üzletrészre kiterjedően lefolytatott vagyonszerzési eljárás alapján nincs új jogosultja, a társaság az üzletrész bevonásáról vagy az üzletrész tagok közötti – törzsbetétek arányában történő – felosztásáról köteles dönteni.

Pótbefizetés és osztalék

Az üzletrész és a törzsbetét mellett fontos fogalom továbbá a pótbefizetés és az osztalék. A pótbefizetés a társaság részére teljesítendő szolgáltatás a veszteségekre nyújtott fedezet céljából, amely a társaság legfőbb szerve, vagyis a taggyűlés által rendelhető el. Az osztalék a társaságnak a tag javára történő kifizetések céljából felosztható és saját tőkéjéből – általában – a törzsbetétek arányában meghatározott összeg, amelynek mértékéről a taggyűlés rendelkezik. A törzsbetéttaránytól – a diszpozitivitás jegyében – a társasági szerződésben el lehet térni! Az osztalékfizetésnek szigorú korlátai vannak⁴.

A RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A részvénytársaság olyan gazdasági társaság, amely meghatározott számú és névértékű részvényből álló alaptőkével rendelkezik, és a részvényt a társaság kötelezettségeiért helytállási kötelezettség nem terheli. Létesítő okirata az alapszabály. Az a részvénytársaság, amelynek részvényeit tőzsdére bevezették, nyilvánosan működő részvénytársaságnak (nyrt.) minősül. Az a részvénytársaság, amelynek részvényei nincsenek bevezetve tőzsdére, zártkörűen működő részvénytársaságnak (zrt.) minősül. A működési forma megváltoztatásához a közgyűlés legalább háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozatára van szükség; e határozat a zártkörűen működő részvénytársaság nyilvánosan működő részvénytársasággá alakulása esetén a részvénytársaság részvényeinek tőzsdére történő bevezetésével, nyilvánosan működő részvénytársaság zártkörűen működő részvénytársasággá alakulása esetén a részvények tőzsdéről történő kivételével válik hatályossá.

Alaptőke

Mivel a tagoknak nem áll fenn mögöttes felelőssége a társaság tartozásaival kapcsolatban, a részvénytársaság csak jelentős mennyiségű alaptőkével alakulhat: zártkörűen működő részvénytársaság esetén ötmillió forint, nyilvános részvénytársaság esetében pedig húszmillió forint az alaptőke mértéke.

A részvény

⁴ A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 39. §

A részvény a kibocsátó részvénytársaságban gyakorolható tagsági jogokat megtestesítő, névre szóló, névértékkel rendelkező, forgalomképes értékpapír. Létezik papíralapon és dematerializált, nem papíralapú formában is.

A részvénytársaság alapszabályában korlátozhatja a részvény kívülálló személy részére történő átruházását – ez csak abban az esetben hatályos a harmadik személlyel szemben, ha ez kitűnik a részvényből –, illetve az átruházásához a részvénytársaság beleegyezését írhatja elő. A részvénytársaság az alaptőke huszonöt százalékát meg nem haladó mértékben megszerezheti az általa kibocsátott részvényeket, amelyekkel azonban részvényesi jogokat nem gyakorolhat. A saját részvény megszerzésének feltétele, hogy a közgyűlés – a megszerezhető részvények fajtájának, osztályának, számának, névértékének meghatározása mellett – előzetesen felhatalmazza az igazgatóságot a saját részvény megszerzésére.

A részvények fajtái

Törzsrészvény – Elsőbbségi részvény – Dolgozói részvény – Kamatozó részvény – Visszaváltható részvény

A részvényesek

A részvénytársaság a részvényesekről – ideértve az ideiglenes részvények tulajdonosait is – részvénykönyvet vezet, amelybe bárki betekinhet, és amelyben nyilvántartja a részvényes (közös tulajdonban álló részvény esetén a közös képviselő) nevét, lakóhelyét vagy székhelyét, részvénytársaságonként a részvényes részvényeinek vagy ideiglenes részvényeinek darabszámát, tulajdoni részesedésének mértékét. A részvényes a közgyűlésen való részvételi jogát képviselő útján is gyakorolhatja, megilleti a közgyűlésen való részvételhez, a szavazáshoz, osztalékhoz, valamint a napirenddel kapcsolatos tájékoztatáshoz való jog. A részvényes köteles az általa átvett, illetve jegyzett részvények névértékének, illetve kibocsátási értékének megfelelő pénzbeli és nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást a részvénytársaság rendelkezésére bocsátani.

EGY TAGGAL RENDELKEZŐ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK

Az egyszemélyes társaság

A gazdasági társaságot egy tag is alapíthatja, ilyenkor a vállalkozás alapító okirattal keletkezik. Egyszemélyes társaság jön létre, ha egy személy alapít korlátolt felelősségű társaságot – ebben az esetben az alapító köteles a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást a

nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásáig teljes egészében a társaság rendelkezésére bocsátani. Egyszemélyes társaság jön létre akkor is, ha egy többszemélyes társaság valamennyi üzletrészét ugyanaz a tag szerzi meg. A társaság egyszemélyessé válásától kezdődően az egyszemélyes társaságra vonatkozó szabályok szerint működik, de társasági szerződés helyett akkor kell alapító okiratot készíteni, ha az egyszemélyessé válástól számított egy éven belül nem jelent be újabb tagot. Az egyszemélyes társaság és annak tagja közötti szerződést közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

Ha a tulajdonos egyúttal ügyvezető is, akkor feladatait megbízási szerződés alapján láthatja el. A munkaviszony lehetősége elméletileg akár fenn is állhatna, viszont a Munka törvénykönyve fogalmi körében vizsgálva ez erősen aggályos lehet (munkáltató és munkavállaló ugyanazon személy)!

Egyszemélyes társaság a saját üzletrészét nem szerezheti meg. Amennyiben az egyszemélyes társaság az üzletrész felosztása vagy a tőzstőke felemelése folytán új tagokkal egészül ki, és így többszemélyes társasággá válik, a tagok kötelesek az alapító okiratot társasági szerződésre módosítani. Az egyszemélyes társaság tagjának felelősségére a minősített többséget biztosító befolyásra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell. Ez azt jelenti, hogy az egyedüli tag felelősség szempontjából minősített többséggel rendelkezik.

Az egyszemélyes részvénytársaság

Egy másik cégformánál is lehetséges, hogy csupán egy tagot számláljon a vállalkozás, még hozzá a részvénytársaság esetében. Az egyszemélyes részvénytársaság úgy jön létre, hogy alapszabályában egy személy vállal kötelezettséget a társaság valamennyi részvényének átvételére. Ilyenkor a fent leírtakhoz hasonlóan az alapító köteles nem pénzbeli vagyoni hozzájárulását a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásáig teljes egészében a társaság rendelkezésére bocsátani. Szintén egyszemélyes társaságról beszélünk, ha egy többszemélyes részvénytársaság valamennyi részvényét egy személy szerzi meg. A törvényben foglaltak szerint egyszemélyes részvénytársaság saját részvényt nem szerezhethet, valamint az egyszemélyes részvénytársaság és annak részvényese közötti szerződést kötelező írásba foglalni. Az egyszemélyes részvénytársaság esetében is fennáll, hogy az egyedüli tag felelősség szempontjából minősített többséggel rendelkezik.